

רבי נחמן

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל בער אודסר, זצ"ל

סיפור השבוע

השמטות

ש כשהיה מוהרנ"ת ז"ל נטע על האוקראינא עם רבי נחמן מטולטשין ז"ל, היה להם פדרך באיזה כפר אחד מאנ"ש, שהיה מקרבם מאד בכל כוח, והיה ידע הזמנים שהם רגילים לנטע, והיה מקדים להם על הפרך ולקח החבילות על כתפו, ומביא את מוהרנ"ת ורבי נחמן מטולטשין לביתו ומשמש אותם בכל צרכם, באכילה ושתיה ולינה, וגם באיזה מטבע.

ש ופעם אחת נעשה, לא עלינו, יורד גדול, עד שלא היה לו אפלו לאכל, והיו מוהרנ"ת ורבי נחמן מטולטשין פדרך ושמעו ממצבו, ורצו לחשך (להמנע מלעבר) הפרך של זה הכפר כדי שלא להטריחו. אבל הוא כבר ידע הזמנים שהם נוסעים, ועמד על אם הפרך ולא הניחם, עד שהביאם לביתו וערך להם שלחן לאכל.

ש והם לא רצו, כי שמא היא סעודה שאינה מספקת, אבל הוא בכל מיני בקשות בקש אותם שיחוסו עליו ויאכלו. על-כן באין ברכה, כדי להחיותו בזה, התחילו לאכל, אבל היופי (המרק) היה ניט געזאלצען און ניט געשמאלצען (לא ממלח ולא משמן ומטעם בהלכה) ולא היה לה טעם.

ש והוא אמר להם: "עסט, עסט, עס איז נוארים ..."

(ההמשך מעבר לדף)

ד.ו. כִּי הוּא חֲכַמְתְּכֶם וּבִינְתְּכֶם

אמרו רבותינו ז"ל: זה חשבון תקופות ומנולות, דהיינו לקבע חדשים וכו', דהיינו שיתמלא פנימת הלבנה ולא יהיה בה שום מעוט ויהיה אור הלבנה כאור החמה וכו', דהיינו שיתמלא ותשלם האמונה בשלמות בלי שום פגם ומעוט כלל רק תהיה כאור החמה, דהיינו שיהיה חוק באמונתו, שהיא בחינת לבנה, שהיא במה שאין השכל משיג ומבין יהיה חוק בו כל כך ואיר בשכלו כאלו הוא רואה ומבין בשכלו ממש, שזהו עקר שלמות האמונה שיהיה דומה לו כאלו רואה בעיניו ממש, שזהו בחינת אור הלבנה כאור החמה. (הלכות ראש חדש ג, אות א)

ד.לט וידיעת

היום

והשבועות אל

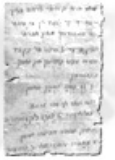
לבכך

עקר עבודת ה' תלויה בהראש והלב, כמו שכתוב (דברים ד): וידעת היום והשבועות אל לבכך, שצריכין להמשיך על עצמו דעת אמתי שזהו בחינת ראש, הינו לתקן הדעת שבראש ולהמשיך הדעת אל הלב, כדי לבטל חמדת הלב שיהיה לבו ברשותו. (הלכות שבת ו, אות י"ב)

ד.ג. ... שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ

כל חיותנו וקדשתנו הוא בבחינת חוש השמיעה, שאנו מחיבים לשמע בקול אבותינו הקדושים שמסרו לנו התורה הקדושה והאמונה הקדושה מדור לדור. וזה בחינת "שמע ישראל ה' אלקינו וכו'", כי עקר ידיעת אמונה הקדושה הוא בבחינת שמיעה דתלוא בלבא, בחינת "נודע בשערים בעלה", כל חד בפס מה דמשער בלבא. (הלכות פריה ורביה ג, אות טו לפי אוצר היראה - אמונה, אות קפח; ועין נגינה, אות י"א)

וְאֶת־חַנּוּן

* מתוך ספר לקוטי הלכות *

גכג. ... וְאֶת־חַנּוּן אֵל ה' בַּעַת הַהוּא לְאֹמֵר

וְאֶת־חַנּוּן - מַתְּנַת חַנּוּם. אֵתָהּ הַחֲלוּת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ אֶת גְּדֻלְךָ - לְהִרְאוֹת דִּיקָא, לְהִרְאוֹת וּלְגִלוֹת מַה שֶּׁהִיא בְּתַחֲלָה נֶעְלַם מְאֹד, כִּי חֲסִדִים שֶׁהִמְשִׁיךְ מִשָּׁה רַבָּנוּ לֹא נִתְּגַלוּ מִימֹת עוֹלָם. עַל־כֵּן אֶעֱבְדָהּ נָא וְכוּ, שֶׁשֵּׁם עֶקֶר הַהֲתַגְלוֹת אֲבָל ה' יִתְּבַרַךְ אִמְר לֹא רַב לְךָ וְכוּ, כִּי עֲדָן אֵין הַזְמַן לָהּ וְכוּ: הִרְאֵנוּ ה' חֲסִדְךָ וְיִשְׁעֶךָ תָּתֵן לָנוּ. (הלכות מתנה ה', ראשי פרקים)

גכד. הָהָר הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְבָּנוֹן

כל הנקודות טובות שמוצאין בכל אחד מישראל, זה בחינת התנוצצות משיח, כי עקר הטוב הוא משיח, ועל-ידיה עקר קיום ובגן העולם, ועל-ידיה יהיה עקר בנין בית-המקדש והקרבת קרבנות וקטרת. וזה בחינת ההר הטוב הזה הנצמר בבית המקדש. (הלכות השפמת הבקר א, אות ח מתוך אוצר היראה - משיח ובנין ירושלים ובית המקדש, א)

ד.ד. ... חַיִּים כְּלֶכֶם הַיּוֹם

בין צדיק, בין בינוני, בין רשע, כל זמן ששם ישראל נקרא עליו צריך בכל יום להתחיל מהחדש וכו'. וזהו בחינת ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כלכם היום - 'חיים כלכם היום' דיקא, כי צריך לחדש החיות בכל יום יום כאלו הוא מתחיל לחיות היום. וזהו 'חיים כלכם היום'. 'חיים' דיקא כנ"ל. (הלכות תפלין ה, אות כח)

השמטות

לראות באב"י הנחל

= אוּמָן (חלק ו') =

כּוּן (המשך הסיפור) ... והוא אמר להם: "עָסָט, עָסָט, עַס אִיז וואַרעם, און אִין דערוויסען אִיז ווייער קאַלט, אִיר נועט זיך דערנוואַרעמען! (אַבְלוּ, אַבְלוּ, זֶה חַם, וּבחוץ קר מאד, אַתֶּם תִּתְחַמְמוּ בְּרֵאוּי!)."

כּוּן ומוהרנית אכל, אבל רבי נחמן מטולטשין לא יכל לאכל מאכל כזה. ואמר לו מוהרנית: "פּויעל ביי זיך עס איז גוט!" (תפעל בעצמך שהמאכל טוב וטעים!), והתחיל לקים. ואמר רבי נחמן מטולטשין, שממש טעם כזה טעם כל המאכלים, פי העקר היא ההרגשה במח, און אז מפויעלט ביי זיך עס איז גוט, פילט מען טאקי אז עס איז גוט (וכאשר האדם פועל אצל עצמו שזה טוב, אזי מרגיש באמת שזה טוב).

כּוּן ... בליל שני של ראש השנה אנשים בקשו והפצירו מר' ישראל ללכת להתפלל בקלויז, וכך עשה, וכשנכנס אהו מפרסמים באמצע דרשות, אז התחילו החברים לשיר ביחד אתו את הגון י' נח, ואף חלק נכבד מהמתפללים השתתפו בשירה, ולא הפסיקו עד שהחזן התחיל לגן ברכוי באמצע השירה. ובקדיש הסמוך לתפלת העמידה אמר ר' ישראל שהוא לא יכול לנשם ובקש לצאת, והמשיכו החברים את התפלה אתו בדיחתו (במנן פיימן). אחרי התפלה ר' ישראל בקש לצאת למרפסת, ועשה תנועות נוראות של קפדות עם ידיו הקדושות, ויצא מפיו הדבור: "רשעים, לא נותנים לישראל לקדש ולאכל, הם ישלמו על זה", והיו דברים נסתרים. הוא גם פנה לאחד שאחר הסתלקות ר' ישראל נהיה מפרסם שהיה מרבה לחזק, הוסיף על דבריו ואמר, שמי שיושב וחזק ישלם גם כן. אחר כך בקש להוריד אותו עם העגלה עד המגומטר' ששמה היו מחלקים את הסעודות. הוא נכנס ותכף צנה להוציא, ואמר: "רשעים כאלה" ובלילה סרב לאכל.

כּוּן בבקרו של יום שני של ראש השנה התפללו החברים ביחד, ובסמוך לתקיעת שופר עשה קפדות גדולות ורמו שרוצה לשכב פה, ולא היה מוכן, כי כבר היה על מטה, עד שצנה אחד להביא מזון אחר ואז ר' ישראל נתרצה להשאר במטתו. לאחר התפלה בה שמע ר' ישראל תקיעות שופר בנסח ספרדי, בקש ללכת לקלויז כדי לשמע תקיעות שופר בנסח אשכנזי, ואמר: "אתמול לא יכלתי לנשם ויצאתי באמצע התפלה". וכשהגיע לקלויז דבר כמה דבורים, ולאחר מכן יצא משם מבלי לשמע שם את התקיעות, והציע, שהיות שכבר שמעו תקיעות שופר, נלך עכשו להתפלל מנחה עם הספרדים (שהגיע להתפלל מנחה גדולה). וכשחזר לביתו, עשרות בחורי ישיבה לוו אותו בריצה ובקשו ברכה, וכמה חסידים מכל הפלגים באו לבקרו, ודבר קצת דבורים על ההדפסה ושנובה לחברה אמיתית, ובקש מכל הבאים אליו להתפלל מנחה גדולה, ואחר כך התחיל לדבר בתוכחה גדולה שלא בהרגלו בראש השנה, ולמפרע הבינו החברים שמוכיח אותם סמוך להסתלקותו בדרך הצדיקים וכו'. והנה קצת מתוכחתו הקדושה: "חסר אמונה, אין לי עם מי לדבר, יש אור כזה בעולם ואין מי שיקבל לפעמים אני חושב שאני אלך לאיזה מקום שאף אחד לא ידע ממני". הוא גם אמר, שכל אחד חושב מתי הוא ימות כדי לקחת את הכסף שלו, הוסיף: "אני נקי וכל כספי מיעד רק להפצת דעת רבנו בעולם", והיה נראה לחברים שמוכיח על שכל אחד מחכה אחר הסתלקותו לעשות חשיבות וכבוד לעצמו מהכסף והענין של ר' ישראל

קיום התורה

כּוּן וכל זה הפח לחפש ולבקש אותו יתברך אפלו בתכלית הירידה, בתכלית גלות הנפש, כל זה בכח וזכות תורתו של הצדיק האמת, ... [ש]מטה בלפי חסד תמיד, ומוציא טוב בכל אחד מישראל. (אב"י הנחל א' - ט"ו)

כּוּן ובלילה, במוציא ראש השנה, כמה חברים סבו את גופו - שהיה מלא דם ופצעים - עם שמן זית, ואחד אמר לר' ישראל שהוא ר' ישראל זכה להגיע לאומן במסירות נפש כזו עצומה, ור' ישראל השיב: "אבל לא זכיתי להרבות בתפלה על הציון" ...

כּוּן לפי יקירי, צריך שתשים לבך שכל מה שאנו מדברים מגדלת רבנו ז"ל אין פונתנו לדבורים בלבד, פי אם ילך בזה ולהציל נפשנו על ידיה מהגיהנום של העולם המלא צער ומכאובות. (אב"י הנחל א' - מ"א)

aise nae

עצות ותפילות

שמחה, ד'

על ידי רקודין והמחאת כף נעשה המתקת הדינים (לקוטי מהר"ן, סימן י').
... ותעורני להתקשר באמת עם רוח הקדש של צדיקי אמת, ואזכה לשאוב ולהמשיך לתוך לבי את רוח הקדש של צדיקי אמת, ועל ידי זה אוכל ליושר ללב באמת, שיהיה לבי נכון עם ה' תמיד באמת ובאמונה שלמה ובעננה אמתיות.